

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ГЛАВНА ДАНЪЧНА ДИРЕКЦИЯ

гр. София
бул. "Дондуков" N 52

E-mail: gdd@taxadmin.government.bg

Касовите бележки

Задължения на продавачите да използват касов апарат и да отчитат продажбите

Целта на тази брошура е да обясни общите принципи на използването на касовите апарати с фискална памет и издаването на касови бележки. Информацията в брошурата ще е от полза на всички, които извършват или имат намерение да извършват търговска дейност.

! Кои е задължен да използва касов апарат?

Вие сте задължен да използвате касов апарат, ако отговаряте едновременно на следните условия:

- подлежите на данъчна регистрация
- извършвате продажби

на стоки и услуги в търговски обект или извършвате разносна търговия - плащането се извършва не по банков път. Такива са плащанията в брой, с банкова карта, с чек, с купон и други.

! Ако плащам годишен патентен данък, задължен ли съм да работя с касов апарат?

ДА, задължението да използвате касов апарат не зависи от начина, по който се облага дейността Ви.

! Кои не е задължен да използва касов апарат?

- Този, който упражнява свободна професия като: експерт-счетоводител; данъчен консултант; одитор; адвокат, нотариус; оценител; преводач; инженер; архитект; геец на културата, образованието, изкуството и науката; изобретател; вещице лице и групи лица, осъществяващи за своя сметка професионална дейност и нерегистрирани по Търговския закон.

- Наемодателите - физически лица.

- Продавачите на вестници и списания в търговски обект на открито.

- Продавачите на собствена непреработена селскостопанска продукция в търговски обект на открито.

- Амбулантните търговци, предлагащи стоки и услуги, без да имат търговски обект по смисъла на Наредбата.

- Пенсионерите - правоспособни занаятчии, като: гърводелци, климари, обушари, извършващите самостоятелно железарски услуги, стъклопоставяне и групи видове услуги (без ремонт на автомобили).

- Собствениците на търговски обекти в населени места с население под 300 души, които се намират във високопланински (над 1000 м надморска височина) и трудно достъпни местности, без изградена мрежа за комуникации и регулярен обществен транспорт, с изключение на курортите.

- Не се отчитат с касов апарат продажбите на билети или групи удостоверителни знаци за услуги (квитанция, талон и др.), които имат най-малко два защитни елемента върху хартията и/или при печата и са отпечатани по реда на Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа.

- Не се издават касови бележки за банкови услуги, застрахователни услуги, за търговия с ценни книжи, менителници, записи на заповед и чекове или при извършване на складови сделки, лицензионни сделки, стоков контрол и сделки с интелектуална собственост.

! Кога трябва да започна да използвам касовия апарат?

Още в първия ден на откриването на търговския обект, с първата продажба сте задължен да използвате касовия апарат и да издавате фискални касови бележки.

Монтирането и въвеждането в експлоатация на касовия апарат се извършва във Ваше присъствие от представител на сервизната фирма, с която имате сключен договор за сервиз на апарата.

! Трябва ли да уведомя данъчните органи за покупката на касовия апарат?

- **ДА** - най-късно до 7 дни от въвеждането в експлоатация на касовия апарат се подава молба за регистрация на апарата в данъчното погрязделение по местонахождение на Вашия търговски обект.

- В 14-дневен срок от постъпването на Вашата молба данъчният инспектор Ви посещава, за да провери верността на данните за касовия апарат, след което заверява паспорта на апарата, книгата за дневните финансови отчети, залепва стикер. Стикерът трябва да е залепен на видно за клиента място върху устройството.

- След това данъчният служител регистрира апарата в данъчното погрязделение и издава свидетелство.

- Лицата, които нямат постоянен търговски обект, и продажбите се извършват от мобилен касов апарат с фискална памет - например продаващите от превозно средство, търговци на сергии, които ходят от един на друг пазар и гр., представят в данъчното погрязделение, където е регистрирана фирмата им, фискалното устройство, паспорта му и книгата за дневните финансови отчети. Заверките, залепването на стикера и необходимите вписвания се извършват в данъчното погрязделение при подаване на молбата.

! Ползвам ли данъчни облекчения за покупка на касов апарат?

ДА. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане можете да намалите печалбата си със стойността на касовия апарат.

КАСОВ АПАРАТ - специализиран апарат за регистриране и отчитане на продажби на стоки и услуги, с фискална памет, в която натрупаните обороти от продажби не могат да се заличат или променят.

ТЪРГОВСКИ ОБЕКТ - всяко помещение или съоръжение (например маси, сергии и др.) на открито или под навеси, от което се извършват продажби на стоки и услуги, за които заплащането не става по банков път, независимо от факта, че помещението или съоръжението може да служи същевременно и за други цели (офис, жилищно помещение), да е част от притежаван недвижим имот (гараж, мазе, стая) или да е производствен склад или превозно средство, от което се извършват продажби.

! **Трябва ли да спра продажбите, ако касовият апарат се развали или няма захранващо напрежение?**

НЕ - в случаите на спиране на тока и когато апаратът се повреди, е предвидена възможност да се издава касова бележка от кочан, заверен от данъчното подразделение по местонахождение на търговския обект.

Времето, през което касовият апарат се ремонтира, се доказва пред данъчните органи чрез вписаните от сервизната фирма данни в паспорта на апарата и в книгата за дневните отчети. Срокът за ремонт на касовия апарат не може да бъде по-дълъг от 2 работни дни в градовете, а за селата - не по-дълъг от 4 работни дни. Когато се налага смяна на фискалната памет, срокът за ремонта не може да бъде по-дълъг от 5 работни дни.

! **Какво трябва да правя с издадените касови бележки?**

Касовите бележки се издават в два екземпляра. Първият се откъсва и се дава на клиента, а вторият остава при Вас, без да се къса, на контролната лента.

! **Трябва ли да издавам касова бележка при всички продажби?**

ДА. Не се издава касова бележка само когато плащането на стоката или услугата се извършва по банков път.

! **Трябва ли да издавам друг документ при продажбите, за които е издадена касова бележка?**

ДА - при поискване от страна на клиента трябва да издадете фактура. Когато касовата бележка притежава реквизитите на данъчна фактура по смисъла на ЗДДС, не е необходимо да издавате фактура.

! **Трябва ли да спра продажбите, ако лентата се свърши?**

ДА, защото машината се блокира. Ваше задължение е да се осигурите с необходимото количество ленти.

! **Какъв вид касов апарат да избира?**

Това зависи от обема и вида на дейността, която ще осъществявате - предлагат се различни видове касови апарати, с различни възможности за магазини, ресторанти, хотели и др., както и преносими касови апарати, работещи без мрежово захранване.

КАСОВА БЕЛЕЖКА

- хартиен документ, удостоверяващ плащането на стоката или услуга. Тя съдържа:

1. текст: "ФИСКАЛЕН БОН"
2. пореден номер на касовата бележка
3. дата на издаване на касовата бележка
4. данъчен номер, код по БУЛСТАТ, наименование, седалище и адрес на предприетието - продавач
5. наименование и адрес на търговския обект, в който е извършена продажбата
6. име и номер на касиера
7. наименование, количество и стойност по видове на закупени стоки или услуги, информация дали те се облагат с ДДС или не;
8. обща стойност на продажбата
9. индивидуалните номера на фискалното устройство и фискалната памет, от което е издадена касовата бележка

! **Трябва ли да сключа договор за сервизна поддръжка на касовия апарат?**

ДА - търговците, които продават касови апарати, са длъжни да Ви посочат сервизни фирми за поддръжка на апаратите. Вие избирате с коя от фирмите да сключите договор за обслужване и ремонт на касовия апарат. Договор за сервизно обслужване се сключва задължително, и то само с фирми,

упълномощени от Националния център по метрология за извършване на сервиз на Вашия модел касов апарат.

! **Мога ли да използвам компютър вместо касов апарат?**

Обикновените компютри не могат да се използват като касови апарати. Ако обаче към обикновен компютър се свърже принтер с фискална памет, то чрез този принтер могат да се издават валидни касови бележки, т.е. компютърът заедно с фискалния принтер могат да се използват вместо касов апарат. Съществуват и специализирани компютри с вградена фискална памет. Ако те са одобрени като компютърен касов апарат с фискална памет, също могат да се използват вместо стандартен касов апарат.

! **Мога ли да си сменя касовия апарат?**

ДА. Преди да прекратите работа със стария касов апарат, трябва да повикате сервизния техник и данъчния инспектор и в присъствието на тримата сервизният техник извършва извеждане от експлоатация на касовия апарат. Трябва да уведомите писмено данъчното подразделение по местонахождение на обекта, че няма да използвате стария апарат. Новият касов апарат се въвежда в експлоатация по реда, описан по-горе.

! Как отчитам продажбите си с касов апарат?

Стойностите на продажбите се обобщават ежедневно при отпечатване на дневни финансови отчети с нулиране, които се съхраняват в книга за дневните отчети, заверена от данъчното подразделение по местонахождение на обекта.

! Колко време трябва да съхранявам книгата за дневните финансови отчети и кога мога да я унищожа?

Книгата се съхранява за срок от 5 години от изтичането на данъчния период, за който се отнася.

! Какво трябва да направя с контролната лента?

Длъжни сте да я съхранявате за срок от 1 година от датата на последната касова бележка на тази лента. Когато на лентата има издадена бележка, по която е извършена сторно операция, или е издадена касова бележка, която може да се използва като фактура, лентата се съхранява 5 години.

! Какво трябва да направя, ако касовият апарат бъде откраднат?

Да сигнализирате органите на МВР, които удостоверяват кражбата със съответен документ. До 7 дни след кражбата продажбите се извършват чрез издаване на касови бележки от кочан, заберен от данъчното подразделение по местонахождение на обекта. Ако през това време касовият апарат не бъде открит, купувате нов.

! Какво трябва да направя при рекламация на стока или при грешно натрупана сума?

В такива случаи трябва да извършите сторно операция - да издадете касова бележка от кочан, която съдържа всички реквизити на фискалната бележка, надпис "сторно", подпис, дата и данни за клиента. Сторно операция не се допуска за сделки с горива, натрупани по автоматичен път.

! Какво трябва да направя, ако преместя касовия апарат в друг обект или сменя местонахождението на търговския си обект?

Трябва да уведомите писмено данъчното погрязделение по местонахождение на обекта, което Ви е издало свидетелството за регистрация на касовия апарат. Трябва да подадете молба до данъчното погрязделение по местонахождение на новия обект за издаване на свидетелство за регистриране на касовия апарат.

! Ще бъда ли санкциониран, ако не издавам касови бележки?

ДА, санкциите са следните:

- От 200 лв. до 1000 лв. за неиздаване на фискална касова бележка независимо от причината (например отсъствие на касов апарат, невъведен в експлоатация, ремонт над допустимите срокове, умишлено неиздаване на касова бележка и др.).

- При повторно нарушение данъчните органи запечатват за срок от 1 месец търговския обект, а наличните стоки в обекта и в прилежащите към него складови помещения се отнемат в полза на гържавата.

- Независимо от тези санкции за неиздаване на фискална касова бележка можете да бъдете лишен от правото да упражнявате определена дейност за срок от 1 до 6 месеца. Ако в течение на 2 години след първото направите повторно нарушение, ще бъдете лишен от правото да упражнявате съответната дейност за срок от 3 до 12 месеца. При тези санкции се налага и принудителна административна мярка запечатване на обекта или обектите и забрана на достъпа до тях, а наличните стоки в обектите и прилежащите към тях складове се отстраняват от Вас или оправомощено от Вас лице. В случаите, когато тези стоки не се отстранят в указания срок, данъчният орган ги отстранява за Ваша сметка и не носи отговорност за тяхното повреждане, похабяване или загуба.

*Брошурата се издава от Главна данъчна дирекция (ГДД) с подкрепата на **КРМГ** в отговор на най-често поставяните въпроси от страна на търговците. Тя обяснява закона и практиката на данъчната администрация. Ако имате въпроси или жалби във връзка с използването на фискалните касови апарати, моля обърнете се към Вашето данъчно погрязделение или се обадете на тел. 987 02 54 в ГДД.*

Главна данъчна дирекция ще Ви бъде благодарна, ако изпратите Вашите отзиви за брошурата на адрес:

София, 1000, бул. "Дондуков" N 52 или на e-mail gdd@taxadmin.government.bg